

Dr. Musli Vërbani

FIKHU I ZEKATIT

Kaçanik, 2016

Planprogrami i muslimanit të vogël

Autor:

Dr. Musli VËRBANI

FIKHU I ZEKATIT

Të drejtën e ribotimit e rezervon botuesi

DUA QË MUSLIMANI TË JETË:

1.	A tdhetar	19.	N dihmëtar i të varfërve
2.	B esimtar i singertë	20.	N jerëzor dhe Humanitar
3.	C ilësor	21.	O bjektiv
4.	Ç lirimtar	22.	i P a thyeshëm si shkëmb
5.	i D ashur për të gjithë	23.	i Q ëndrueshëm si Feniksi
6.	i D himbshëm për çdo kënd	24.	R evolucionar
7.	E dukues i shoqërisë	25.	R regullues i marrëdhënieve shoqërore
8.	i Ë mbël në biseda	26.	S imbol dhe sypatrembur
9.	F alënderues i Allahut	27.	Sh ëmbëlltyrë për të tjerët
10.	i G ëzuar dhe i lumtur	28.	T ejpamës i problemeve
11.	G jenerator i të mirave	29.	i Th jesht dhe modest
12.	H ero në beteja	30.	U dhërrëfyes për në rrugën e drejtë
13.	Ideator i zgjedhjes së problemeve	31.	V ullnetmirë i shoqërisë
14.	J etik i veprave të mira	32.	X ixëllonjë i shpresave
15.	K reator	33.	Xh evahir
16.	i L umtur	34.	Y ll
17.	L logaritar i veprave të tij	35.	Z emërbutë
18.	M ënjauës i të këqijave	36.	Zh dukës i të keqes dhe zhvillues i të mirës

**Lutju Zotit dhe thuaj: “O Zoti im
shtoma diturinë.”**

Kur'an

***“O Zoti im më pajis me dituri të dobishme, më jep
furnizim të begatshëm,
mi prano veprat e mia.”***

Hadith

(شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَانِمًا بِاِ الْقِسْطِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ).

“Allahu dëshmoi dhe vërtetoi se nuk ka zot tjetër përveç Tij, e dëshmuan edhe engjëjt e dijetarët, dhe se Ai është zbatues i drejtësisë. Nuk ka zot përveç Tij Fuqplotit e të Urtit”. (Ali Imran, 18)

(لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ
بِاِ الْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ).

“Juve ju erdhi i dërguar nga lloji juaj, atij i vjen rëndë për vuajtjet tuaja, sepse është lakmues i rrugës së drejtë për ju, është i ndjeshëm dhe i mëshirshëm për besimtarët”.(Et-Tevbe : 128)

Hyrje

Nga Umeri radijallahu anhu, transmetohet se ka thënë:

“Një ditë ishim duke ndenjur te i Dërguari i Allahut s.a.v.s., kur u duk një njeri me rroba shumë të bardha dhe flokë shumë të zeza. Në të nuk hetoheshin shenjat e udhëtimit dhe askush prej nesh nuk e njohëm. U ul pranë të Dërguarit, s.a.v.s. duke i mbështetur gjunjët e vet mbi gjunjët e tij, i vendosi duart e veta mbi kofshën e tij dhe pyeti:

O Muhamed, më trego ç’është Islami? Muhamedi a.s. iu përgjigj:

Islami është: - të dëshmosh se nuk ka zot tjetër përveç Allahut dhe se Muhamedi është i dërguar i Zotit,

- ***të falësh namazin,***
- ***ta japësh zekatin,***
- ***ta agjërosh ramazanin,***
- ***ta kryesh haxhin në Kabe, nëse ke mundësi.***

Ai pohoi: **Të vërtetën e the.** Ne u çuditëm! Po e pyet dhe po ia vërteton. Pastaj pyeti: Më trego çka është Imani? Muhamedi a.s. iu përgjigj: - ***Imani është të besosh Zotin,***

- ***Melekët e Tij,***
- ***Librat e Tij,***
- ***Të dërguarit e Tij,***
- ***Ditën e fundit,***
- ***Të besosh në të caktuarit e Tij, të mirës dhe të keqes.*** Ai pastaj

tha: **Të vërtetën e the.**

- Më trego ç’është Ihsani-Mirësia?
- Muhamedi a.s. iu përgjigj:
- ***Ta adhurosh Zotin sikur e sheh Atë, sepse, edhe pse ti nuk e***

sheh Atë, Ai vërtetë të sheh ty. Pastaj pyeti: Ç’është çasti i Kijametit?

Muhamedi a.s. iu përgjigj: ***Për këtë i pyeturi nuk di më shumë se ai i cili pyet.*** Më trego mbi shenjat e tij. Muhamedi a.s. iu përgjigj:

- ***Kur robëresha t’i lind vetes zonjushë.***
- ***Kur të shihen barinjtë këmbëzbathur, të zhveshur e të mjerë se***

si garojnë në ndërtimin e godinave të mëdha. Pastaj shkoi kurse unë mbeta i habitur, e Muhamedi a.s. tha: - ***O Umer a e njohe atë që më pyeti.*** Allahu dhe i Dërguari i Tij e dinë më së miri - iu përgjigja.

Muhamedi a.s. tha: ***Vërtet ky ishte Xhibrili, erdhi tua mësojë fenë tuaj.***” (MUSLIMI)

KAPITULLI I PARË

ZEKATI

Zekat d. m.th. shtim, zhvillim, pastrim etj.

Muslimani e jep zekatin, pra pjesën e pasurisë të cilën e ka bërë obligim Zoti i Lartmadhëruar. Në atë mënyrë ai e pastron veten nga gabimet dhe shpreson në Zotin i Madhëruar se do t'ia bekojë pasurinë, do t'ia shtojë pasurinë dhe do të zhvillohet ekonomisht, sepse u ka ndihmua të varfërve me pasurinë e tij.

Argument nga Kur'ani për zekatin është ajeti:

“Dhe faleni namazin dhe jepni zekatin ...”.(El Bekare, 43)

Argument nga suneti për zekatin është hadithi:

“Është ngritur islami mbi pesë shtylla: Dëshmia se nuk ka Zot tjetër përveç Allahut dhe se Muhamedi është i dërguari i Tij, falja e namazit, dhënia e Zekatit, agjërimi i muajit të ramazanit dhe haxhi në Qabe kush kamundësi”. (Buhariu)

Zekati është farz në islam, kush nuk e jep është mëkatarë i madh, por kush e mohon dhënien e zekatit ai është pabesimtar, se zekati është shtyllë prej shtyllave të islamit.

Pyetje:

1. Çka d.m.th. zekat?
2. Pse muslimani e jep zekatin?
3. Trego argumentin kur'anor dhe të sunetit për dhënien e zekatit?
4. Si konsiderohet ai i cili nuk e jep zekatin?
5. Si konsiderohet ai i cili e mohon zekatin?

QËLLIMI I DHËNIES SË ZEKATIT

Zoti i Lartmadhëruar na ka bërë obligim zekatin për shumë çështje, e prej tyre po i përmendim vetëm tri:

1. Që nga pasuria jonë t'i japim të varfërve, t'u ndihmojmë atyre dhe të kemi respekt ndaj tyre. Ashtu që, edhe i varfëri ta ndiejë veten të lumtur kur t'i kryejë nevojat e tij elementare.

2. Që shoqëria muslimane të jetë shoqëri e cila i ndihmon njëri-tjetrit dhe e do njëri-tjetrin.

3. Që me dhënien e zekatit me i bë ibadet Allahut (me adhuria Allahun), me iu afrua Allahut me qëllim që me fitua shpërblim në këtë botë dhe në botën tjetër.

Pyetje:

1. Pse na ka bërë obligim Zoti i Lartmadhëruar dhënien e Zekatit?

VLERA E ZEKATIT

Zoti i Lartmadhëruar e do dhënësin e zekatit dhe e shpërblen në këtë botë dhe në botën tjetër.

Zoti i Lartmadhëruar e bekon dhe e shton pasurinë e atij i cili e jep zekatin, sa që për shkak të dhënies së një sasive të vogël e bën shumë të madhe.

Thotë Zoti i Lartmadhëruar në Kur'an:

“Ata që shpërndajnë pasurinë e vet, edhe natën por edhe ditën, fshehurazi por edhe haptazi, ata kanë shpërblimin e vet te Zoti i tyre, dhe për ta nuk ka as frikë as pikëllim”. (El Bekare, 274)

Muhamedi a.s. në hadithë ka thënë:

“Sigurojeni pasurinë tuaj duke dhënë zekatin dhe shëroni sëmundjet tuaja duke dhënë sadakanë”. (Ebu Davudi, Taberani dhe Bejhekiyu)

Pyetje:

1. Trego për vlerën e dhënies së zekatit?

DËNIMI PËR MOSDHËNIEN E ZEKATIT

Për ata të cilët nuk e japin zekatin dhe pengojnë dhënien e zekatit Zoti i Lartmadhëruar ka parapa dënim të dhimbshëm në ditën e Kijametit.

Thotë Zoti i Lartmadhëruar në Kur'an:

“... Ata të cilët e ruajnë arin dhe argjendin e nuk e japin për në rrugën e Allahut, lajmëroi për një dënim të dhimbshëm”. (Et Tevbe, 34)

“Atë ditë kur ajo (pasuri e deponuar) fërgohet në prushin e xhehenemit, e me të (ashtu zharavë) lyhen ballët, anët dhe shpinat e tyre (do t’u thuhet): Kjo është ajo që e depozituat për veten tuaj, pra shijoni atë që e depozitonit!”. (Et Tevbe, 35)

Pyetje:

1. Trego ajetet kur'anore për dënimin e atyre të cilët nuk e japin zekatin?

SHARTET E ZEKATIT

Shartet e zekatis janë:

1. Me qenë musliman

- Jomuslimani me dhënë zekatin nuk i pranohet, sepse Zoti i Lartmadhëruar nuk i do veprat e pabesimtarëve.

2. Me qenë i lirë.

- Robi nuk e ka për obligim dhënien e zekatis sepse ai nuk ka pronësi as për veten e tij.

3. Me qenë në kompetencë absolute.

- Pasuria për të cilën jepet zekati duhet me qenë në pronësi.

4. Mosha madhore

- Fëmija para moshës madhore nuk e ka për obligim zekatin, sepse Muhamedi a.s. ka thënë:

“Tre personave lapsi nuk i shkruan veprimet e tyre: Fëmiut deri sa të rritet, të çmendurit deri sa të vetëdijesohet dhe i fjeturi deri sa të zgjohet”. (Ebu Davudi, Nesaiu)

5. Që pasuria me arrit shkallën e Nisabit.

Nisab quhet sasia e caktuar e pasurisë kur bëhet obligim zekati e ajo është 85 gr. të arit. Muhamedi a.s. ka thënë: ***“Nuk jepet zekati nën shumën prej 100 dërhëmëve”.***

6. Që pasuria me kalua një vit pa qarkulluar.

- Kur pasuria e arrin kufirin e nisabit dhe kalon një vit bëhet obligim zekati.

- Në pemë dhe perime zekati ipet në kohën e të mbledhurave ose të krrurave.

Pyetje:

1. Cilat janë shartet e zekatis?

NË ÇKA JEPET ZEKATI

Zekati ndahet në dy lloje:

1. Zekati i trupit (zekatul fitri), i cili jepet në fund të ramazanit,
2. Zekati i pasurisë.

Zekati i pasurisë jepet në pesë gjëra:

1. Në Ari;
2. Në argjend;
3. Në pemë dhe perime dhe produkte bujqësore;
4. Në mall tregtie;
5. Në kafshë shtëpiake;
6. Në thesar; dhe
7. Në xehe.

Pyetje:

1. *Si ndahet zekati?*
2. *Në cilat gjëra jepet zekati?*

ZEKATI NË ARI

Kur ari e arrin shkallën në 85 gr. ose kur pasuria e arrin vlerën e arit në 85 gr. dhe kjo sasi e arit apo kjo shumë e vlerës së arit kalon një vjet pa hy në përdorim apo pa qarkulluar, atëherë bëhet obligim (farz) dhënia e zekatit.

NISABI i arit është 85 gr. (ari).

Ndërsa vlera të cilën duhet dhënë zekat për ari është 2.5 %.

Shembull praktik për dhënien e zekatit për ari:
Nëse muslimani i ka 85 gram ari dhe vlera e gramit është 20 €, atëherë veprojmë kështu:

E llogarisim vlerën e arit në Euro:

$$85 \text{ gr. ari} \times 20 \text{ €} = 1700 \text{ €};$$

$$1700 \text{ €} \times 2.5 \text{ \%};$$

$$\frac{1700 \text{ €}}{100} \times \underline{2.5};$$

$$\frac{17}{10} \times \underline{25};$$

$$\frac{25}{10} \times \frac{17}{10} = \frac{425}{10} = 42.5 \text{ €};$$

Ky musliman e ka farz me dhënë zekat **42.5 €**.

Pyetje:

1. *Sa gram duhet të arrij vlera e arit për t'u bërë obligim zekati?*
2. *Sa është përqindja e dhënies së zekatit në ari?*

ZEKATI NË ARGJEND

Argjendi konsiderohet prej sendeve të çmuara dhe me vlerë ashtu sikurse ari.

Për të qenë obligim dhënia e zekatit për argjend, duhet me arrit vlerën e NISABIT.

NISABI i argjendit është 700 gr. (argjend).

Nëse një person ka më pak se 700 gr. argjend, nuk e ka për obligim zekatin. Por nëse ka 700 gr. e më shumë, atëherë e ka për obligim dhënien e zekatit.

Vlera të cilën duhet dhënë zekat për argjend është 2.5%.

Shembull praktik për dhënien e zekatit për argjend:

Nëse muslimani i ka 700 gr. argjend dhe vlera e argjendit është 10 €, atëherë veprojmë kështu:

E llogaritim vlerën e argjendit në Euro:

$$700 \text{ gr. argjend} \times 10 \text{ €} = 7000 \text{ €}$$

$$7000 \text{ €} \times 2.5 \%$$

$$7000 \text{ €} \times \frac{2.5}{100}$$

$$70 \times \frac{25}{10}$$

$$\frac{25 \times 70}{10} = \frac{1750}{10} = 175 \text{ €}$$

Ky musliman e ka farz me dhënë zekat **175 €**

Pyetje:

1. *Sa gram duhet të arrijë sasia e argjendit për t'u bërë obligim zekati?*
2. *Sa është sasia e dhënies së zekatit në argjend?*

ZEKATI NË PEMË E PERIME

Zoti i Lartmadhëruar në Kur'an thotë:

“Dhe shpenzoni nga të mirat (pasuria) të cilat i keni fituar dhe prej atyre që i përfitoni prej tokës (pemëve dhe perimeve)”.

Muhamedi a.s. po ashtu e ka caktua edhe shumën e dhënies së pemëve dhe perimeve duke thënë:

“Çka e ka ujitur qielli me shi jepet 10 % zekat”.

Ndërsa arat apo plantacionet të cilat nevojiten me i ujitur me mjete, për arsye se shpenzohet mund dhe angazhim, atëherë përqindja e zekatit zvogëlohet prej 10 % në 5 %.

Për këtë Muhamedi a.s. ka thënë:

“Çka ujitet me kafshë dhe me mjete tjera, atëherë zekati është 5 %”.

Duhet ditur se zekati i pemëve dhe perimeve jepet në kohën e të velurave ose të korrurave. Thotë Zoti i Lartmadhëruar:

“Dhe jepeni pjesën e caktuar (zekatin) ditën e të korrurave”. (El En'am, 141)

Zekati i pemëve dhe perimeve jepet kur sasia e tyre e arrin NISABIN.

Nisabi i pemëve dhe i perimeve është pesë barrë apo 60 saëja, që është e barabartë me 1092 kg.

Pra, nëse pronari i pemëve dhe perimeve ka më pak se 1092 kg. nuk jep zekat, ndërsa kur arrin në 1092 kg. e më shumë e jep zekatin. Muhamedi a.s. ka thënë:

“Nuk ka zekat në (sasinë) më pak se 5 EVTHAK (barrë)”.

Pyetje:

1. Trego argumentin e ajetit kur'anor për dhënien e zekatit në pemë dhe perime?
2. Sa është përqindja e zekatit nëse toka ujitet vetëm prej shiut?
3. Sa është përqindja e zekatit nëse toka ujitet me mjete dhe me kafshë?
4. Kur jepet zekati i pemëve dhe perimeve dhe trego argumentin kur'anor për të?

ZEKATI I MALLIT TREGTAR

Përpos në ari, argjend, pemë dhe perime, zekati jepet edhe për mallin tregtar me të cilën pronari i dyqanit apo i ndonjë firme merret me tregti.

Zoti i Madhëruar në Kur'an thotë:

“O ju që besuat, ndani nga gjërat e bukura të cilat i fitoni...”.

Në çfarëdo malli tregtar me të cilin tregtohet jepet zekati, si p.sh. aparatet, objektet, mobilet, ushqimet, stolitë, drithërat, kafshët etj.

NISABI i mallit tregtar është po ai i arit të cilën e kemi përmendur më herët, e ai është 85 gr. ari.

Shartet e dhënies së zekatit në mallin tregtar janë:

- Me arrit nisabin – pra 85 gr. ari,
- **me kalua një vit tregti me atë mall,**
- **që malli të jetë me qëllim tregtie.**

Sasia e dhënies së zekatit të mallit tregëtarë është 2.5 %.

P.sh. Nëse tregtari pas një viti tregtie në dyqan i ka 1000 € ka pasur shitje (qarkullim), atëherë konsiderohet se i ka pasur 2000 € mall tregtar, andaj veprojme kështu:

$$2000 \text{ €} : 2.5 = 50 \text{ €}$$

Pra, 50 € i jep zekat në fund të vitit.

Pyetje:

1. *Trego argumentin e ajetit kur'anor për dhënien e zekatit në mall tregtie?*
2. *Sa është NISABI i mallit tregtar?*
3. *Cilat janë shartet e dhënies së zekatit në mall tregtar?*
4. *Sa është përqindja e zekatit në mall tregtar?*

ZEKATI I KAFSHËVE

Kafshët shtëpiake për të cilat jepet zekati janë:

- **Lopët;**
- **Devet;**
- **Delet dhe dhitë.**

Shartet të cilat duhet t'i plotësojnë kafshët për dhënien e zekatit janë:

1. **Që këto kafshë me arrit numrin e caktuar mesheriat;**
2. **Me kalua një vit të plotë;**
3. **Që kafshët të ushqehen më shumë se gjysmë viti në kullosë, pra në fushë apo mal.**

ZEKATI I DEVEVE

Nëse numri i deveve është më pak se 5 nuk është farz zekati. Posa të arrijë numri i deveve në **5** e më shumë, atëherë është arritur nisabi dhe është farz dhënia e zekatit:

- **Në 5 deve jepet 1 dele zekat;**
- **Në 10 deve jepen 2 dele zekat;**
- **Në 15 deve jepen 3 dele zekat;**
- **Në 20 deve jepen 4 dele zekat.**

ZEKATI I LOPËVE

Nëse numri i lopëve është më pak se 30 nuk është farz zekati. Posa të arrijë numri i lopëve në **30** e më shumë, atëherë është arritur nisabi dhe është farz dhënia e zekait:

- Në 30 lopë jepet një viç i dy viteve zekat;
- Në 60 lopë jepen dy veta nga një vjet zekat.

ZEKATI I DELEVE

Nëse numri i deleve është më pak se 40 nuk është farz zekati. Posa të arr numri i deleve në **40** e më shumë, atëherë është arritur nisabi dhe është farz dhënia e zekatit:

- Prej 40 deleve deri në 120 dele, jepet 1 dele zekat,
- Prej 121 deleve deri në 200 dele, jepen 2 dele zekat,
- Prej 201 deleve deri në 399 dele, jepen 3 dele zekat.

Pyetje:

1. Cilat janë shartet e dhënies së zekatit në kafshë shtëpiake?
2. Sa është NISABI i zekatit në deve?
3. Sa është NISABI i zekatit në lopë?
4. Sa është NISABI i zekatit në dele?

RUKAZI (THESARI)

Rukaz quhet thesari i fshehur në tokë në të kaluarën dhe kur muslimani rastësisht has në të apo e gjen pas një hulumtimi, ai e ka për obligim që prej atij thesari me dhënë 20 % zekatin.

Argument për zekatin e Rukazit kemi hadithin:

“Në pasurinë e gjetur në brendinë e tokës (Rukazit) jepet zekati 20 % ose një e pesta”. (Buhariu)

Shembull:

Nëse një musliman gjen ari në tokë me vlerë prej 10 000 €, atëherë ky musliman e ka për obligim 20 % me dhënë zekat, kështu që veprojmë si vijon:

$$10\,000 : 5 = 2000$$

Farz për dhënien e zekatit nga thesari është 2000 €.

- Rukazi nuk ka NISAB, që d.m.th. se sa do e vogël që të jetë vlera e thesarit të gjetur jepet zekati.

- Po ashtu në rukaz nuk nevojitet me kalua një vit, por bëhet obligim menjëherë dhënia e zekatit.

Pyetje:

1. *Çka quajmë rukaz?*
2. *Sa është sasia e dhënies së zekatit në rukaz (thesar)?*

XEHET

Xehe quhet çdo lëndë me vlerë e nxjerrur prej toke siç janë: ari, argjendi, nafta, gazi natyror, plumbi, alumini, hekuri, etj.

Argument për dhënien e zekatit në xehe kemi ajetin kur'anor:
“O ju besimtarë, jepni nga më e mira e asaj që e fituat dhe nga ajo që ju kemi mësuar që ju ta nxirrni prej toke (xehe)”.(El Bekare, 267)

Në xehe nuk është kusht me kalua një vit, por jepet zekati kur të nxirret xehja prej toke.

Përqindja e zekatit në xehe është 20 % (ose një e pesta).

Pyetje:

1. *Cila është përqindja e zekatit në xehe?*
2. *Cili është argumenti kur'anor për dhënien e zekatit në xehe?*

KUSH KA TË DREJTË NË ZEKAT

Pasi që zekati është shtyllë e islamit, dhe ka vlerë dhe rëndësi të posaqme në Islam, Zoti i Madhëruar në ajet kur'anorë e ka caktu kujt i takon zekati:

“Nuk ka dyshim se zekati takon vetëm:

- të varfërve,
- të gjorëve,
- nëpunësve,
- atyre që duhet përfituar zemrat, po ashtu duhet dhënë:
- për lirim të robërve,
- të ngarkuarve në borxhe,
- në rrugën e Allahut (luftëtarëve) dhe
- udhëtarit pa mjete materiale.

Caktim dhe obligim prej Zotit (për dhënien e zekatit në këto kategori) Allahu është më i dituri, Ai është më i Urti”. (Et-Tevbe, 60)

Pyetje:

1. *Kush ka të drejtë në zekat sipas ajetit kur'anor në suretu Tevbe?*

FUKARAI VEL MESAKIN (TË VARFRIT DHE TË GJORËT)

Zoti i Lartëmadhëruar në Kur'an thotë:

“Nuk ka dyshim se zekati (sadakaja) u takon të varfërve, të gJORëve, ...” (Et-Tevbe, 60)

Zoti i Madhëruar disa i ka dalluar me pasuri, disa me dituri, disa me shëndet. Disa i ka dalluar me profesione, ndërsa të gjithë njerëzit kanë nevojë për njëri-tjetrit. Vetëm se duhet pasur parasysh se për çdo ndihmë që njeriu i bën tjetrit Zoti e shpërblen, ndërsa për ndihmën të cilën Zoti e ka parapa me i ndihmua tjetrit dhe nuk i ndihmon, atëherë Zoti e ndëshkon dhe e dënon. Për këtë arsye Zoti i Lartëmadhëruar në një ajet kur'anor thotë:

“Dhe në pasurinë tuaj keni obligim të caktuar (zekatin) për lypsët dhe nevojtarët”.

Po ashtu edhe në një ajet tjetër thotë:

“Dhe i ushqejnë me ushqim për dashurinë që kanë ndaj Tij (Allahut) të gJORët, jetimët dhe robërit”.

Pyetje:

1. *Trego ajetin kur'anor i cili tregon për obligimin e dhënies së zekatit të varfërve dhe të gJORëve?*

AMILIJNE ALEJHA **(NËPUNËSIT E TUBIMIT TË ZEKATIT)**

Zekati është institucion shoqëror.

Për zekatin patjetër duhet të ekzistojë ministria e zekazit. Ministria e zekazit në kuadrin e saj ka:

- 1. Sektorin për tubimin e zekazit dhe**
- 2. Sektorin për shpërndarjen e zekazit.**

- Sektori për tubimin e zekazit organizon çështjen e llogaritjes së zekazit; sa i takon pronarëve me dhënë zekatin, si duhet llogaritur kohën e dhënies së zekazit dhe mënyrën e dhënies së zekazit.

- Sektori për shpërndarjen e zekazit organizon çështjen e atyre të cilët janë më meritë për dorëzimin e zekazit, sa u nevojitet atyre, kur u nevojitet atyre në bazë të rregullores së rrethanave shoqërore.

Për këtë arsye profesionistët dhe punëtorët të cilët harxhojnë mund dhe kohë në tubimin dhe shpërndarjen e zekazit në formën më të mirë u takon edhe atyre një pjesë e zekazit të tubuar. Vetëm se duhet pasur parasysh se ministri i zekazit dhe punëtorët duhet të jenë besnik dhe të sigurtë sikurse Musa a.s. dhe Jusufi a.s.:

“Ai (Jusufi a.s.) i tha (mbretit): Më emëro ministër të magazinave të tokës dhe financave se vërtet unë jam i ditur (dhe profesionist për këtë çështje) dhe jam sigurues (i mallit)”. (Jusuf, 55)

“Zekati nuk i takon familje së Muhamedit a.s.”. (Transmeton Muslimi, marrur nga hadithi i Mutalib ibn Rebia)

Pyetje:

1. Sa sektorë i ka ministria e zekazit dhe cilat janë ato?
2. Çka organizon sektori i tubimit të zekazit dhe çka organizon sektori për shpërndarjen e zekazit?

MUELEFETU KULUBUHUM (PËRFITIMI I ZEMRAVE)

Muhamedi a.s. në një hadith thotë:

“Duaje të dashurin në masë se ndoshta një ditë mund të bëhet i urryer dhe urreje të urryerit në masë se ndoshta një ditë mund të bëhet i dashur”.

Në shoqërinë islame mund të ketë pabesimtar, mirëpo Islami është fe e tolerancës, dashurisë dhe bamirësisë, për këtë arsye ka parapa që edhe jomuslimanit me i dhënë pjesë nga zekati me qëllim që të përfitohet zemra e tij dhe ta pranojë islamin. Kjo tregon se islami është fe që ia do të mirën çdo kujt.

Muhamedi a.s. i ka dhënë Safvan ibni Umejjit nga pasuria e fituar në luftën e Hunejnit edhe pse nuk ishte musliman.

Po ashtu zekati i jepet edhe muslimanit i cili e ka pranua islamin, mirëpo imani i tij është ose i dyshimtë ose i dobët. Islami e ka parapa me i dhënë pjesë të zekatit kësaj kategorie vetëm me tregua sinqeritetin që ka ndaj çdo muslimani.

Po ashtu zekati i jepet edhe jomuslimanit i cili mundet me ju bë keq muslimanëve, kështu që me dhënien e zekatit mundet të zbutet zemra e tij dhe së paku ai mos me i dëmtua muslimanët. Këtu bën pjesë tubimi i zekatit për me iu dhënë udhëheqësve jomusliman që gjatë luftës kanë zënë rob musliman dhe janë pengje të luftës.

Kështu që me zekat paguhen udhëheqësit jomusliman për me i lirua pengjet musliman të luftës.

Pyetje:

1. Trego për dhënien e zekatit atyre që duhet përfituar zemrat në islam?

RIKAB

(LIRIMI I ROBËRVE)

Në kohërat e lashta ka ekzistua sistemi skllavo-pronar, ka pasur robër të cilët kanë punuar vetëm për pronarët e tyre dhe nuk kanë pasur liri të plotë.

Kur Muhamedit a.s. i ka zbritur Kur'ani, atëherë idhujtarët e Mekes i kanë torturua robërit e tyre pa masë. Kështu ka ndodhë edhe me muezinin e parë në Islam – Bilallin. Pronari i tij, Umeje e torturonte pa mëshirë në mes të shkretëtirës dhe në mes të diellit përcëllues, derisa e bleu Ebu Bekri dhe më pastaj e liroi.

Islami është feja e cila e ka zhdukur robërinë me masa dhe forma të ndryshme. Njëra prej atyre masave është edhe tubimi i zekatit për lirimin e robërve që edhe ata të jetojnë të lirë.

Në kohë të sodit mund të bëhet tubimi i zekatit për lirimin e robërve të luftës apo liri i pengjeve të luftës.

Për lirinë e njeriut ka folur edhe Omeri r.a .- Halifja e muslimanëve kur ka thënë:

“Deri kur ju do t’i robëroni njerëzit, ndërsa nënat e tyre i kanë lindur të lirë”.

Për këtë arsye lirisht mund të themi se Islami është feja e paqes dhe lirisë.

Pyetje:

1. *Shpjego për dhënien e zekatit në lirimin e robërve ?*

GARIMINË **(TË NGARKUARIT NË BORXHE)**

Gariminë quhen ata të cilët kanë marrë borxh, mirëpo kur ka arritur afati i kthimit nuk kanë pasur mundësi me pagua borxhin.

Për këtë arsye sheriatu Islam kujdeset që ata sa më shpejtë ta paguajnë borxhin dhe ka parapa zekatin me ia dhënë atyre që sa më shpejt me la borxhin dhe me vazhdua jetën normale.

Duhet pasur parasysh se secili mund të ketë borxhe, por borxhet mund të lahen, dhe secili mund të merr borxh për profit tregtie, ndërtimi, etj.

Pra “Garim” (i ngarkuar me borxh që s’ka mundësi me e la) është ai i cili i ka marrë borxh dikujt, mirëpo përpos Nisabit (85 gr. ari) që e ka në veten e tij nuk ka pasuri tjetër dhe nuk mund ta lajë borxhin. Pa marrë parasysh a ka borxh shumë apo pak, me rëndësi është që prej zekatit të cilin e merr me la borxhin.

Shartet të cilat duhet t’i plotësojë ai i cili meriton zekatin si i ngarkuar në borxh (Garim) janë:

1. Që borxhin të cilin e ka marrë t’i ketë skaduar afati i kthimit dhe patjetër duhet që ta lajë;
2. Që borxhin që e ka marrë ka qenë për qëllime që janë të lejuara në islam (jo për alkool, bixhoz etj.);
3. Që borxhin që e ka marrë të jetë për atë vit, jo për vitin tjetër (pra, jo për vitin e ardhshëm).

Muhamedi a.s. ka bërë lutje, dhe neve na ka mësuar të lutemi: **“O Zoti im, unë kërkoj mbrojtje nga pamundësia e larjes së borxhit”.**

Pyetje:

1. Shpjego për dhënien e zekatit të ngarkuarve në borxhe?

FI SEBILILAH (NË RRUGË TË ALLAHUT)

Ka njerëz të cilët luftojnë për hir të Allahut, mirëpo nuk kanë mjete materiale.

Rruga e Allahut është rruga stabile, e drejtë dhe e qëndrueshme.

Shpenzimi në rrugën e Allahut përfshin të gjitha shpenzimet në punë të mira dhe në ngritjen e fjalës së Allahut në shkallën më të lartë. Mirëpo në veçanti zekati i takon atyre që luftojnë për hir të Allahut, angazhohen për hir të Allahut.

Të gjithë dijetarët janë të pajtimit se nuk lejohet tubimi i zekatit për ndërtimin e rrugëve, urave, objekteve shkollore, spitaleve. Ngase për ndërtimin e këtyre patjetër duhet shteti islam të gjejë fonde tjera përpos zekatit me i ndërtua, si p.sh. tatimeve, vetkontributeve, etj.

Sasia e zekatit e cila i takon kësaj kategorie është aq sa është e nevojshme për të i përgatitur luftëtarët me ushqim, veshmbathje, përgatitje luftarake, mjete luftarake dhe aq sa u nevojitet atyre në momente të caktuara. Ndonjëherë u takon e tërë sasia e zekatit të tubuar kësaj kategorie nëse është e domosdoshme në momente të vështira dhe në momente të caktuara.

Pyetje:

- 1. Shpjego për dhënien e zekatit në rrugë të Allahut?*

IBNI SEBILË **(UDHËTARI PA MJETE MATERIALE)**

Nëse një udhëtarit gjatë rrugës i sosen mjetet financiare dhe materiale dhe nuk ka mundësi të kthehet në vendlindje, i takon zekati.

Feja islame i ka kushtuar rëndësi të posaçme udhëtimit për arsye të shumta, sepse edhe Zoti i Madhëruar në Kur'an ka kërkuar për me udhëtua për furnizim:

“Udhëtoni nëpër tokë dhe hani prej furnizimit të Tij”.

- Ka kërkuar me udhëtua me kërkuar dituri dhe me hulumtua:

“Thuaj udhëtoni nëpër tokë dhe shikoni, vështroni dhe hulumtoni si ka filluar krijimi e pastaj ju do të ktheheni (te Zoti)”.

- Ka kërkuar me udhëtua për me luftua në rrugën e Allahut:

“Dilni (në luftë), le t’ju vijë (lufta) e lehtë ose e rëndë. Luftoni për hir të Allahut me pasurinë tuaj dhe me veten tuaj, kjo është me dobishmja për ju, sikur ta kuptoni”. (Et-Tevbe, 41)

- Ka kërkuar me udhëtua me e krye haxhin:

“Allahu ka obligua njerëzit, ata që kanë mundësi t’i përballojnë rrugës ta vizitojnë dhe ta kryejnë haxhin në shtëpinë e (Tij)”. (Ali Imran, 97)

Për të gjitha këto shkaqe islami ka lejuar dhënien e zekatit kësaj kategorie, por ka parapa edhe shartet e ato janë:

1. Me pasur nevojë për ato mjete me u kthye në vendlindje,
2. Që nijeti i udhëtimit mos me qenë për çështje të ndaluara, si p.sh. vrasje, vjedhje, plaçkitje. Personit të tillë nuk i jepet zekati.
3. Që udhëtari nuk ka mundësi me huazua, që kur të kthehet me ia la borxhin ose nuk ka formë tjetër për me i arritur mjete prej vendlindjes së tij.

Pyetje:

1. *Shpjego për dhënien e zekatit udhëtarit pa mjete materiale?*

KAPITULLI I DYTË

ZEKATUL FITRI

Zekati ndahet në dy lloje:

- 1. Zekatul fitri (zekati i trupit apo personal) dhe**
- 2. Zekati i pasurisë.**

Zekatul fitri (personal) është vaxhib.

Zekatul fitri është bërë vaxhib në vitin e dytë të hixhretit, atë vit kur është bërë obligim agjërimi i ramazanit.

Ndryshe Zekatul fitri është vaxhib me dhënë në ramazan para faljes së fitr bajramit.

Ky zekat jepet me qëllim që në ditën e fitër bajramit të gjithë muslimanët të kenë ushqim, të gjithë muslimanët të kenë veshmbathje, të gjithë muslimanët të kenë vendbanim dhe të gjithë muslimanët të jenë të gëzuar dhe të gjithë muslimanët t'i ndihmojnë njëri-tjetrit.

Për këtë zekatul fitrin e ka vaxhib edhe i pasuri edhe i varfëri.

Për këtë arsye Muhamedi a.s. ka thënë:

“Sa i përket të pasurit (ai e jep zekatul fitrin) Allahu e pastron dhe ia shton pasurinë, ndërsa sa i përket të varfrit Zoti ia kthen më shumë dhe ia jep më shumë se sa ka dhënë (zekatul fitr)”. (AHMEDI DHE BEJHEKIU)

Argument nga Kur’ani kemi ajetin:

“Ka shpëtuar kush e ka dhënë zekatin (zekatul fitrin) dhe e ka përkujtë emrin e Allahut dhe e ka falur namazin (e bajramit)”. (El Ea’la, 14-15)

Argument nga hadithi kemi thënien e Muhamedit a.s.:

“Për agjërimin e ramazanit është bërë obligim zekatul fitri për çdo njeri; musliman, rob apo i lirë, mashkull apo grua, i vogël apo i madh një SAË prej hurmave ose një SAË prej elbit”. (MALIKU, NESAIU, MUSLIMI)

Nga hadithi kuptojmë se zekatul fitri është një SAË. Një SAË është e barabartë me 2 kg. grurë ose 4 kg. elb.

- Zekatul fitri mund të jepet edhe në të holla aq sa kushtojnë 2 kg. grurë ose 4 kg. elb.

- Kush e jep zekatul fitrin para faljes së bajramit e ka kryer vaxhibin e dhënies, ndërsa kush e jep zekatul fitrin pas faljes së bajramit nuk e ka kryer vaxhibin e dhënies, por ajo i konsiderohet vetëm si sadaka e rëndomtë.

Thotë Muhamedi a.s.:

“... kush e jep atë para namazit të (bajramit) ajo i pranohet, e kush e jep pas namazit (të bajramit), ajo konsiderohet sadakë nga sadakatë e rëndomtavullnetare”. (Ebu Davudi)

Pyetje:

1. Kur është vaxhib me u dhënë zekatul fitri?
2. Kush e ka vaxhib me e dhënë zekatul fitrin?
3. Trego ajetin kur'anor dhe hadithin e Muhamedit a.s. për dhënien e zekatul fitrit?
4. Sa është sasia e zekatul fitrit?

MJEGULLA

Një njeri udhëtonte në një rrugë dhe duke shikuar lart i sheh retë. Ku mbi re dëgjon një zë duke thënë: O ju megjulla lëshoni shi në kopshtin e robit të Allahut (ABDULLAHUT) të mirë.

Kur i sheh se megjullat ecin në drejtim të një kopshti i cili ishte i mbushur me pemë dhe perime dhe aty ndalen dhe bie shi i plotë, ndërsa njeriu e punonte kopshtin.

Ky njeri u habit pse megjullat shkuan saktësisht te kopshti i robit të mirë të Allahut (ABDULLAHUT). Dhe pa pritur e pa u kujtuar shumë, shkon dhe e pyet atë njeri:

- Si e ke emrin?
- Ai iu përgjigj: ABDULLAH (rob i mirë i Allahut). Por, pse po të intereson emri im!?
- E kam dëgjuar një zë i cili urdhëronte megjullat për të lëshua shi në kopshtin tënd, dhe i kam përcjell megjullat deri sa kanë lëshuar shi në kopshtin tënd, por po të pyes se çka punon në këtë kopsht?
- Pasi që po më pyet po të tregoj: Unë e mbjelli këtë tokë me pemë dhe perime dhe fitoj, mirëpo fitimin e ndaj në tri pjesë; një pjesë e shpenzoj për të varfrit, një pjesë e shpenzoj në familjen time, ndërsa një pjesë e shpenzoj për reproduksionin e kopshtit, pra e kthej prapë në kopsht për të sjellë fitime tjera.
- Tani e kuptova fshehtësinë pse Allahu ju sjell juve fitim në kopshtin tënd dhe bënë që të bie shi dhe të sjellë fryte dhe fitim kopshti yt.

KARUNI

“Karuni ishte nga populli i Musait a.s. dhe ai e shtypte atë popull ngase Ne i patëm dhënë aq shumë pasuri saqë një grup i fuqishëm mezi bartnin çelësat e (pasurisë së) tij. E kur populli i vet i tha: Mos u kreno aq fortë sepse Allahu nuk i do të shfrenuarit”! (El Kasas, 76)

Karuni ka qenë prej popullit të Musait a.s. për ndryshe ai ka qenë edhe prej familjes së Musait a.s. Ai e dinte Tevratin përmendësh dhe kur e këndonte Tevratin e këndonte me zë të bukur.

Karuni kishte aq shumë pasuri sa që një grup njerëzish nuk mund t'i mbanin as çelësat e magazinave të pasurisë. Kur Zoti Lartmadhëruar e urdhëroi që të japë 1 % zekat, atij i dukej se është shumë dhe jo vetëm që ka refuzua me dhënë zekatin por u thoshte tjerëve: Musai çdo gjë që ju ka urdhërua e keni dëgjua por tash mos e dëgjoni. Atëherë Zoti i Lartmadhëruar i thotë Musait a.s. që të bëjë dua që të fundoset Karuni me tërë pasurinë e tij. Musa a.s. u lut: “Oj tokë fundose Karunin dhe pasurinë e tij”.

Lutja e Musait a.s. është pranua, kështu që Karuni së bashku me pasurinë e tij është fundosur në tokë dhe e ka mbulua dheu për së gjalli, për arsye se nuk e ka dhënë zekatin, nuk e ka dëgjua urdhrin e Zotit dhe nuk i ka ndihmua të tjerëve, sepse Musai a.s. i ka thënë:

“Dhe bën të mira (ndihmoju të tjerëve) ashtu siç të ka bërë mirë Allahu (të ka dhënë pasuri) ty, e mos bën të këqija në tokë”. (El Kasas, 77)

Përpos Karunit Allahu ka shkatërrua dhe i ka fundosë edhe shumë popuj të cilët kanë qenë edhe shumë të pasur edhe të fuqishëm, vetëm e vetëm se nuk i kanë respektuar urdhrat e Allahut dhe kanë bërë shkatërime në fytyrën e tokës, kanë tregua kryelartësi, i kanë shtypur dhe nuk iu kanë ndihmua të tjerët.

KOPSHTI I SHKRUMBUAR

Një pronar i një kopshti me pemë e perime, përplot me fryte e begati, çdo herë kur i mblidhte pemët apo i korrte të lashtat i thërriste të varfrit dhe u jepte pjesën e tyre apo zekatin. Mirëpo pas një kohe ai vdes dhe e trashëgojnë djemtë e tij.

Ata ishin koprracë dhe zemërngushtë. Kur vjen koha e mbledhjes së pemëve vendosin mos me i lajmëruar të varfërve dhe mos me iu dhënë atyre (zekatin) hisen e tyre. Por me shkua në mbrëmje dhe para sabahut me i mbledhë frytet dhe me u kthye në shtëpitë e tyre.

Gjatë natës Zoti kishte lëshuar një zjarr dhe kopshtin e kishte djeg, e kishte bërë shkrumb e hi.

Kur arritën para mëngjesit në kopshtin e tyre, nuk e njohën, menduan se e kanë humbur rrugën gjatë natës dhe kanë shkua në një kopsht të lënë pas dore. Mirëpo pas një kohe vërtetuan se kopshti i tyre ishte bërë shkrumb e hi dhe nuk kishte mbetur asnjë fryt në të.

Ata e kuptuan se zemërngushtësia dhe mosdhënia të varfërve hisen e tyre ishte shkak që Zoti i kishte dënua dhe kopshtin e tyre e kishte bërë gërmadhë. Ata janë pendua por ishte vonë.

Kështu është dënimi në këtë dunja për mosfalënderimin e Zotit, mosnjohjen e begative të Zotit dhe mosdëgjimin e urdhrave të Zotit, por dënimet në ahiret janë shumë më të mëdha dhe shumë më të rënda.

VËRTETIMI I LAJMIT

Harith ibn Dirari pasi që e kishte pranua islamin, ishin pajtua me Muhamedin a.s. që të shkojë te populli i tij me i ftua në islam dhe me tubua zekatin, e pastaj Muhamedi a.s. me dërgua një delegat me pranua zekatin dhe me ia shpërnda muslimanëve.

Muhamedi a.s. e dërgon Velid bin Ukben për te Harithi me marrë zekatin e tubuar. Në mes të rrugës Velidi është frikuar prej popullit të Harithit pasi që më herët kishte pasur një armiqësi me atë popull dhe kthehet te Muhamedi a.s. e i thotë:

O i dërguar i Allahut, Harithi jo vetëm që nuk ka dashur me ma dhënë zekatin por edhe ka dashur të më vras.

Mirëpo Muhamedi a.s. ka qenë i kujdesshëm, dhe nuk e ka dërgua Halid bin Velidin dhe ushtrinë pa e verifikuar lajmin.

Në anën tjetër Harithi me padurim priste të deleguarin e Muhamedit a.s. për t'ia dorëzua zekatin dhe për t'i tregua se populli i tij e ka pranua islamin.

Pas pak kohe Harithi niset për te Muhamedi a.s. në Medine.

Ai në mes të rrugës takohet me ushtrinë e Muhamedit a.s. dhe e kuptojnë realitetin.

Për këtë arsye ka zbritur ajeti Kur'anor:

“O ju që keni besuar, nëse ndonjë i pandërgjegjshëm u sjell ndonjë lajm, ju shqyrtojeni mirë, ashtu që të mos e goditni ndonjë popull pa e ditur realitetin, e pastaj të pendoheni për atë që keni bërë”. (El Huxhurat, 6)

HADITHE TË MUHAMEDIT A.S. RRETH SADAKASË

Muhamedi a.s. në shumë hadithe e ka iniciuar dhe e ka kërkuar fisnikërinë dhe bujarinë. Edhe vetë Muhamedi a.s. ka qenë bujar dhe fisnik. Ai ka qenë shëmbëlltyra më e mirë në bujari. Çka ka pasur Muhamedi a.s. dhe i kanë kërkuar nuk i ka refuzuar. Ai i ka dashtë muslimanët dhe i ka këshilluar muslimanët.

Në një hadith thotë:

“O bir i Ademit shpenzo (dhe jepi e ndihmoi të tjerëve) se atëherë do të jepet ty dhe do të shpenzohen të mirat në ty”. (MUTEFIKUN ALEJH)

Në një rast tjetër e kanë pyetur Muhamedin a.s. se cilat janë punët më të mira, e ai është përgjigjur:

“Me i ushqyer të tjerët, me dhënë (shpërnda) selamin te ata të cilët i njeh e nuk i njeh”. (MUTEFIKUN ALEJHI)

Muhamedi a.s. na ka tregua se për dorëdhënësin edhe melaqet luten:

“Çdo mëngjes kur robërit e Zotit zgjohen, zbresin dy melaqe në tokë dhe njëra thotë: O Zot shtoja pasurin atij i cili jep dhe shpenzon për të tjerët. Ndërsa tjetra thotë: O Zot mos i jep pasuri atij i cili nuk jep dhe nuk shpenzon për të tjerët”. (MUTEFIKUN ALEJHI)

Duhet pasur parasysh se Muhamedi a.s. nuk na ka mësua me qenë parazit dhe të padobishëm për shoqërinë. Për këtë arsye ka thënë:

“Dora e cila jep (e larta) është më e mirë se dora e cila merr (e ulëta)”. (Muslimi)

BUZËQESHJA SADAKA

Muhamedi a.s. ka thënë:

“Buzëqeshi vëllaut tënd se konsiderohet sadaka”. (Tirmidhiu)

Islami është fe e tolerancës dhe e paqes, e drejtësisë dhe bujarisë. Për këtë arsye edhe Muhamedi a.s. vazhdimisht ka qenë i butë dhe i sjellshëm, ka qenë tolerant dhe i buzëqeshur, mahitej me shokët e tij dhe ata qeshnin, ndërsa imani i tyre ishte i mbushur plot dritë.

Buzëqeshja e sinqertë tregon simpatinë, dashurinë, qëllimin e mirë dhe sjelljen e mirë dhe bamirësinë. Buzëqeshja e sinqertë e qetëson zemrën, i heq dhembjet, ndihmon në zgjedhjen e problemeve, e aktivizon mendjen, i liron eshtrat e trupit dhe e bënë njeriun stabil dhe të sinqertë.

Duhet pasur parasysh se edhe kur mahitemi, mahia me qenë pa lajka dhe pa rrena.

Muhamedi a.s. ka thënë:

“Unë vërtetë mahitem, por mahia ime është e drejtë dhe e sinqertë”.

Përmbajtja:

Hyrje.....	6
KAPITULLI I PARË	7
ZEKATI.....	8
QËLLIMI I DHËNIES SË ZEKATIT	9
VLERA E ZEKATIT	10
DËNIMI PËR MOSDHËNIEN E ZEKATIT	11
SHARTET E ZEKATIT	12
NË ÇKA JEPET ZEKATI.....	13
ZEKATI NË ARI	14
ZEKATI NË ARGJEND	15
ZEKATI NË PEMË E PERIME.....	16
ZEKATI I MALLIT TREGTAR.....	17
ZEKATI I KAFSHËVE	18
ZEKATI I DEVEVE	18
ZEKATI I LOPËVE	19
ZEKATI I DELEVE.....	19
RUKAZI (THESARI)	20
XEHET	21
KUSH KA TË DREJTË NË ZEKAT.....	22
FUKARAI VEL MESAKIN	23
(TË VARFRIT DHE TË GJORËT).....	23
AMILIJNE ALEJHA.....	24
(NËPUNËSIT E TUBIMIT TË ZEKATIT).....	24
MUELEFETU KULUBUHUM	25
(PËRFITIMI I ZEMRAVE)	25
RIKAB.....	26
(LIRIMI I ROBËRVE).....	26
GARIMINË	27
(TË NGARKUARIT NË BORXHE)	27

FI SEBILILAH.....	28
(NË RRUGË TË ALLAHUT).....	28
IBNI SEBILË	29
(UDHËTARI PA MJETE MATERIALE)	29
KAPITULLI I DYTË	30
ZEKATUL FITRI.....	31
MJEGULLA	33
KARUNI.....	34
KOPSHTI I SHKRUMBUAR.....	35
VËRTETIMI I LAJMIT	36
HADITHE TË MUHAMEDIT A.S. RRETH SADAKASË	37
BUZËQESHJA SADAKA	38